

SİRKÜLER

Sirküler No : 2012/2

Sirküler Tarihi : 04.01.2012

Konu :01.01.2012-30.06.2012 Dönemi Vergiden Müstesna Olarak Ödenebilecek Yurt İçi ve Yurt Dışı Harcırâh Gündelikleri Hk.

1. Vergiden Müstesna Yurt İçi Harcırâh Gündelikleri

Bilindiği üzere GVK'nun 40/4, 57/8-c ve 68/3 üncü maddelerine göre ticari,zirai ve mesleki faaliyetlerde işle ilgili yapılan işin ehemmiyeti ve genişliği ile orantılı seyahat ve ikamet giderleri kazançtan indirilebilmektedir.

GVK'nun 24/2 inci maddesine göre ise; Harcırâh Kanunu kapsamı dışında kalan müesseseler yani özel sektör ticari, zirai ve mesleki kuruluşlar tarafından işle ilgili seyahat yapan personele verilen yol giderlerinin tamamı ile yemek ve yatmak giderlerine karşılık verilen gündelikler gelir vergisinden müstesnadır. **Bu gündelikler devletçe devlet memuruna verilen gündeliklerin en yüksek haddini aşarsa, aradaki fark ücret olarak vergiye tabi tutulur.**

2012 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu'nun H Cetveli'nde yurt içi seyahatler nedeni ile devletçe, en yüksek devlet memuru olarak kabul edilen Başbakanlık Müsteşarı'na verilen harcırâh tutarı 48,50 TL olarak belirlenmiştir.

Buna göre, özel sektör kuruluşlarca işle ilgili seyahat yapan personele ücret düzeyi ne olursa olsun gelir vergisinden müstesna olarak verilebilecek en yüksek gündelik harcırâh tutarı 48,50 TL'dir.

Diğer taraftan Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ne yapılan seyahatler için 2012 yılında vergiden müstesna olarak verilebilecek harcırâh tutarı ile ilgili de bir Bakanlar Kurulu Kararı henüz yayımlanmamış olup, 2011 yılında uygulanan tutar 107,00 TL'dir.

2. Vergiden Müstesna Yurt Dışı Harcırâh Gündelikleri

Gelir İdaresi Başkanlığı'nın internet sayfasında;

“Harcırâh Kanununa tabi kurumlar tarafından yapılan ödemeler : Gelir Vergisi Kanununun 24 üncü maddesinin 1 numaralı bendinde, Harcırâh Kanunu'na tabi kurumlar tarafından harcırâh veya yolluk olarak yapılan ödemeler vergiden istisna edilmiştir. Harcırâh Kanunu kapsamı dışında kalan müesseselerce yapılan ödemeler : Gelir Vergisi Kanununun 2772 sayılı Kanunla değişik 24/2'nci maddesinde, "Harcırâh Kanunu kapsamı dışında kalan müesseseler tarafından idare meclisi başkanı ve üyeleri ile denetçilerine, tasfiye memurlarına ve hizmet erbabına (Harcırâh Kanununa tabi olsun olmasın her türlü sözleşmeli personel dahil) verilen gerçek yol

giderlerinin tamamı ile yemek ve yatmak giderlerine karşılık verilen gündelikler (Bu gündelikler aynı aylık seviyesindeki Devlet memurlarına verilen gündeliklerden fazla ise veya Devletçe verilen gündeliklerin en yüksek haddini aşarsa, aradaki fark ücret olarak vergiye tabi tutulur.)'in gelir vergisinden istisna edildiği hükme bağlanmıştır. Buna göre Harcırah Kanunu kapsamı dışında kalan müesseseler tarafından; - İdare meclisi başkanı ve üyeleri ile denetçilerine, - Tasfiye memurlarına ve hizmet erbabına (Harcırah Kanunu'na tabi olsun olmasın her türlü sözleşmeli personele) verilen gerçek yol giderlerinin tamamı ile yemek ve yatmak giderlerine karşılık verilen gündelikler (Bu gündelikler aynı aylık seviyesindeki Devlet memurlarına verilen gündeliklerden fazla ise veya Devletçe verilen gündeliklerin en yüksek haddini aşarsa, aradaki fark ücret olarak vergiye tabi tutulur.) vergiden istisna edilmiştir. Bu hükmün ne şekilde uygulanacağı ise, 138 Seri No'lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinde açıklanmıştır. Anılan Tebliğde yer alan açıklamalara göre, Harcırah Kanununa tabi olmayan kurumların, çalıştırdıkları personele fiili yemek ve yatmak giderlerini belgelendirmeleri şartıyla bu giderlere karşılık olarak verdikleri gündelikler, Devlet memurlarına ödenen gündelikler ile karşılaştırılmaksızın tamamen vergiden müstesna tutulacaktır. Fiili yemek ve yatmak giderlerinin kısmen ayın olarak kısmen de nakden karşılanması halinde, ayın olarak sağlanan menfaatin belgelendirilmesi kaydıyla tamamı vergiden müstesna tutulacak, nakden yapılan ödemelerin ise tamamı ücret olarak vergilendirilecektir. Dolayısıyla, personele fiili yemek ve yatma giderleri dışında ayrıca gündelikte ödenmesi durumunda bu gündeliklerin tamamının ücret olarak vergiye tabi tutulması gerekir. Yemek ve yatmak giderlerine karşılık harcırah gündeliğinin tamamının nakden ödenmesi halinde yapılan ödemenin, Devletçe verilen en yüksek gündelik tutarını aşmamak kaydıyla vergiden müstesna tutulması, aşan kısmın ise ücret olarak vergilendirilmesi gerekir. Bu uygulama **yurt dışı harcırah ödemeleri içinde geçerli** bulunmaktadır.” denilmektedir.

Bilindiği üzere, vergiden müstesna yurt dışı harcırah tutarları Bakanlar Kurulu Kararı ile belirlenmekte olup, 2012 yılı yurt dışı harcırah tutarlarına ilişkin bir Bakanlar Kurulu Kararı henüz yayımlanmamıştır. Sirkülerimizin sonundaki tabloda, en son 03.05.2011 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 2011/1439 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı'nın ekindeki cetvelin II numaralı sütununda Devletçe en yüksek gündelik tutarı ödenen Başbakanlık Müsteşarına ödenmesi gereken gündelik harcırah tutarları gösterilmiştir.

Brüt ücreti 1.415,00TL'nin altında olanlara verilecek yurtdışı harcırah tutarları için Yeminli Mali Müşavirliğimize müracaat edilmesi gerekmektedir.

Tabloda gösterilen yurt dışı harcırah gündelikleri, ilk 10 günlük süre için % 50 artırılarak hesaplanır.

2009/14579 sayılı Kararın 4 üncü maddesinin 2 inci fıkrasında;

“Bunlardan, aynı süre ile sınırlı olmak kaydıyla yurtdışında yatacak yer temini için ödedikleri ücretleri fatura ile belgelendirenlere faturada gösterilen günlük yatak ücretinin yukarıdaki şekilde hesaplanan gündeliklerinin % 40'ını aşması halinde aşan kısmın % 70'i ayrıca ödenir.

KAPSAM YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK LTD. ŞTİ.

Ancak, yatacak yer temini için ödenecek ilave miktar, hesaplanan gündeliklerinin;

- I-III no'lu sütunlarda gösterilenler için % 100'ünden,
- IV-VI no'lu sütunlarda gösterilenler için % 80'inden,
- Diğer sütunlarda gösterilenler için % 70'inden,

fazla olamaz.”

denilmektedir.

Vergiden Müstesna Yurtdışı Harcırah Gündelikleri

Gidilen Ülke-Döviz Cinsi	Gündelik
A.B.D. (A.B.D. Doları)	182
Almanya (Euro)	164
Avustralya(AvustralyaDoları)	283
Avusturya (Euro)	166
Belçika (Euro)	161
Danimarka(Danimarka Kronu)	1.238
Finlandiya (Euro)	148
Fransa (Euro)	160
Hollanda (Euro)	156
İngiltere (Sterlin)	115
İrlanda (Euro)	155
İspanya (Euro)	158
İsveç (İsveç Kronu)	1.359
İsviçre (İsviçre Frangı)	283
İtalya (Euro)	152
Japonya (Japon Yeni)	31.405
Kanada (Kanada Doları)	244
Kuveyt (Kuveyt Dinarı)	50
Lüksemburg (Euro)	161
Norveç (Norveç Kronu)	1.193
Portekiz (Euro)	155
Suudi Arabistan (Suudi A .Riyali)	617
Yunanistan (Euro)	158
Diğer AB Ülkeleri (Euro)	127
Diğer Ülkeler (A.B.D. Doları)*	157